

PIENO RINKOS NAUJIENOS

INFORMACINIS LEIDINYS

Galime pagaminti visą kiekį

Visas aukščiausios kokybės pienas, kuris primelžiamas Lietuvos ūkiuose, keliauja į šalies pieno perdirbimo įmones. Tačiau tai sudaro tik 80 proc. viso perdirbamo kiekio, nes apie 20 proc. žaliavos perdirbėjai dėl jo stygiaus turi importuoti. Pavyzdžiui, Prancūzijoje net 99 proc. perdirbto pieno surenkama iš vietos gamintojų.

Lietuvos perdirbimo įmonės du trečdalius viso importuoto žaliavinio pieno atsiveža iš Latvijos, o likusį trečdalį iš Estijos.

Perdirbėjai iš ūkininkų pieno supirkti gali daugiau

Iki Rusijos embargo žaliavinio pieno importo į Lietuvą mastai kasmet didėjo. Tai liudija, kad esant palankioms rinkos sąlygoms Lietuvos perdirbėjai susiduria su aukštos kokybės žaliavinio pieno tiekimo iš vietos gamintojų trūkumu, todėl kasmet importuoja 300–400 tūkst. tonų žaliavos, nors šį kiekį mielai nupirktų iš Lietuvos ūkininkų, jeigu tik tokio pieno atsirastų papildomai.

Jeigu perdirbėjai kasmet papildomai surinktų 300–400 tūkst. tonų žaliavos iš vietos gamintojų, Lietuvos pieno ūkiai kasmet papildomai gautų 65–86 mln. eurų už supirktą kiekį (skaičiuojant prie vidutinės 215 Eur/t kainos už natūralų pieną 2015 m.).

Trūksta pieno

Teoriškai visą žaliavinį pieną, iš kurio pieno perdirbimo įmonės gamina sūrį, geriamąjį pieną, glaiстыtus sūrelius, varškę, sviestą, kefyrą ir kitus pieno produktus, šalies pieno ūkiai pajėgūs pagaminti Lietuvoje. Tačiau pieno perdirbėjai nuolatos susiduria su pieno žaliavos trūkumu, nes dalį viso šalyje primelžiamo pieno lietuviai suvartoja savo reikmėms, nedidelė dalis žaliavos eksportuojama, o dalis žaliavinio

pieno neatitinka kokybės reikalavimų gaminant aukštos pridėtinės vertės gaminius.

Todėl esant aukštos kokybės žaliavinio pieno trūkumui, perdirbėjai priversti šios žaliavos dairytis pas kaimynus.

Kaimynams moka mažiau

Latvijoje ir Estijoje mūsų šalies įmonės aukščiausios kokybės pieną perka iš stambių tiekėjų (ūkiai, pagaminantis daugiau kaip 1,3 t žaliavinio pieno per dieną). Lietuviams žaliavinį pieną pirkti Latvijoje ir Estijoje kol kas apsimoka, net įvertinus geografinius atvežimo atstumus.

2015 m. Lietuvos pieno perdirbėjai aukštos kokybės žaliavinį pieną iš stambių pieno gamintojų Latvijoje ir Estijoje supirko vidutiniškai 15 proc. mažesne kaina, nei mokėjo stambiausiems tiekėjams mūsų šalyje.

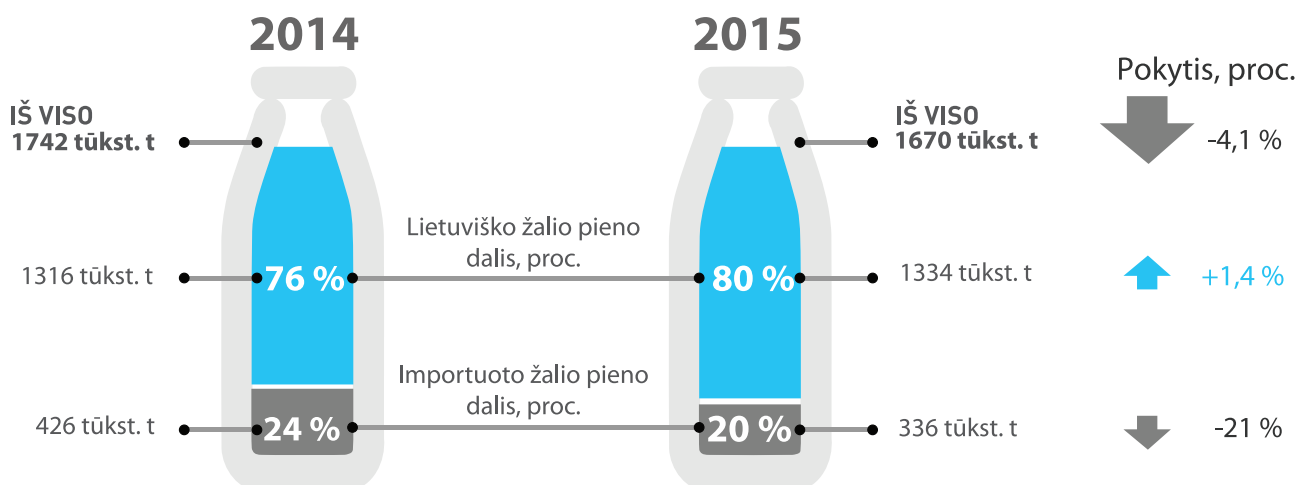
Tai reiškia, kad jau dabar latvių ir estų pieno ūkių konkurencingumas yra didesnis. Net nustatydami mažesnę supirkimo kainą stambesni gretimų šalių ūkiai turi geriau subalansuotą sąnaudų struktūrą, todėl pajėgūs dirbti efektyviau.

Nukelta į 2 psl.

Perdirbėjai iš ūkininkų pieno supirkti gali daugiau

Atkelta iš 1 psl.

Lietuvos pieno perdirbimo įmonių perdirbto žaliavinio pieno rodikliai 2014–2015 m.

Esant aukštos kokybės natūralaus pieno trūkumui, perdirbėjai priversti dalį žaliavos pirkti pas kaimynus, nors mielai įsigytų lietuviškos. Pieno perdirbėjai superka ir perdirba visą Lietuvos ūkiuose pagamintą aukščiausios kokybės natūralų pieną, tačiau tai sudaro tik 80 proc. viso perdirbamo kiekio. Dėl žaliavos trūkumo pienas importuojamas iš Latvijos ir Estijos.

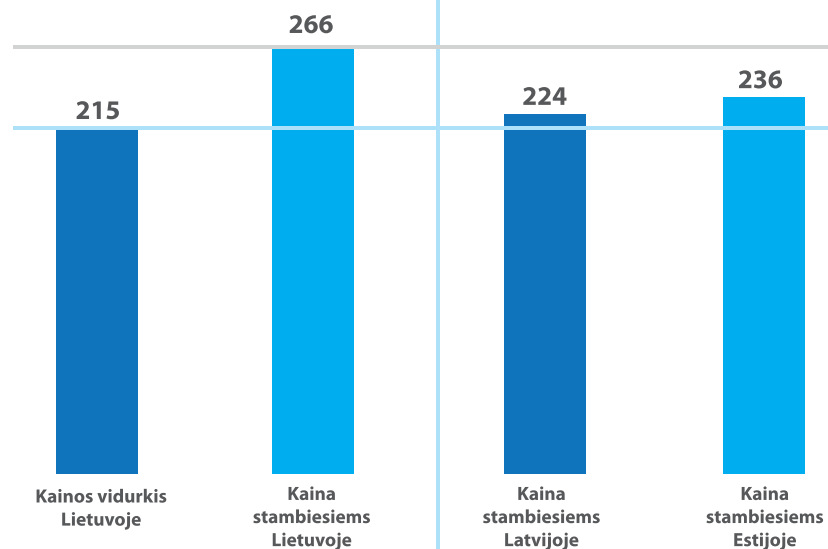
Lietuvos pieno supirkėjų vidutiniškai mokėta kaina už žalią natūralaus riebumo pieną 2015 m.

Lietuviams žaliavinį pieną pirkti Latvijoje ir Estijoje kol kas apsimoka, net įvertinus geografinius atvežimo atstumus. Be to, stambiesiems pieno gamintojams Estijoje ir Latvijoje už pieną mokama 10–15 proc. mažesnė kaina nei stambiausiems tiekėjams Lietuvoje.

Lietuva kiekvienais metais importuoja vis daugiau žalio pieno (iš Latvijos apie 70 proc. viso importo, Estijos – 30 proc.). Išimtis – 2015 m., kai dėl Rusijos embargo žaliavos importas sumažėjo 21 proc., tačiau importo / eksporto balansas išliko stabiliai neigiamas.

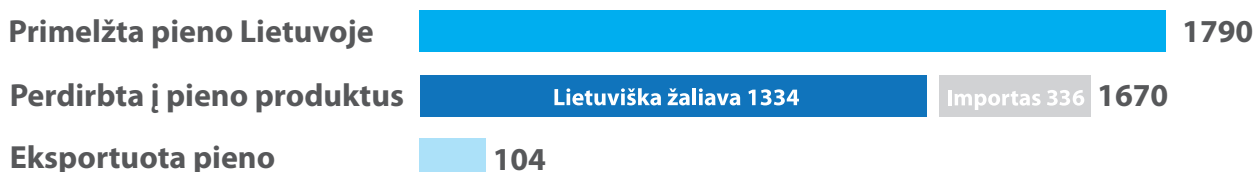
Mūsų šalies pieno perdirbėjų Lietuvos pieno ūkiams mokėta kaina, Eur/t

Lietuvos pieno perdirbėjų Latvijos ir Estijos pieno ūkiams mokėta kaina, Eur/t

Lietuvoje kasmet primelžiama 1,79 mln. tonų pieno, todėl mūsų šalies ūkininkai visiškai pajėgūs ne tik pagaminti visą perdirbėjams reikalingą kiekį, bet ir jo nemažai liktų eksportui ar parduoti savo reikmėms.

Pieno gamyba, perdirbimas, importas ir eksportas 2015 m., tūkst. tonų

PRN inf.

Pieno gaminiuose vis daugiau naudojama lietuviškos žaliavos

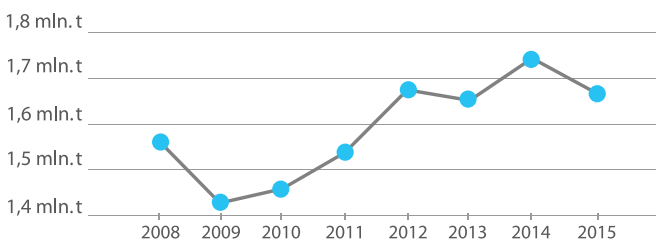
2015 m. Lietuvos pieno perdirbimo įmonės pieno produktų gamyboje sunaudojo 1670 tūkst. t žalio pieno – 4,1 proc. mažiau, palyginti su 2014 m., kai buvo perdirbta 1742 tūkst. t žaliavos. Pernai Lietuvoje gaminant sūrius, jogurtus, varškę ir kitus pieno gaminius šiek tiek daugiau buvo naudojama lietuviško pieno.

Tai, kad perdirbamos pieno produkcijos gamybinius pajėgumus pernai pavyko išlaikyti beveik tokio pačio lygio kaip 2014 m. ir net viršyti 2013 m. rodiklį, liudija, jog šalies perdirbėjai gana sėkmingai susitvarkė su Rusijos embargu Europos Sąjungos produkcijai ir lietuviškais produktais pradėjo prekiauti kitų šalių rinkose.

Kita vertus, nors pagamintų pieno produktų kiekis tonomis kito nedaug, tačiau pinigine išraiška pardavimai gerokai sumenko. 2015 m. sausio–rugsėjo mėn. Lietuvos pieno perdirbimo įmonės pardavė produkcijos už 572,6 mln. eurų. Pardavimų pajamos, palyginti su 2014 m. atitinkamu laikotarpiu, sumažėjo 23 proc. Pajamos iš eksporto smuko dar daugiau – per 2015 m. sausį–rugsėį pieno gaminių buvo eksportuota už 324,1 mln. eurų, arba 33 proc. mažiau, palyginti su 2014 m. atitinkamu laikotarpiu.

Pieno ūkių pajamos 2015 m. I–III ketvirtį už parduotą pieną sudarė 233,4 mln. eurų, arba 27 proc. mažiau, palyginti su 2014 m. tuo pačiu laikotarpiu.

Lietuvos pieno perdirbimo įmonių perdirbto žaliavinio pieno kiekiai 2008–2015 m.

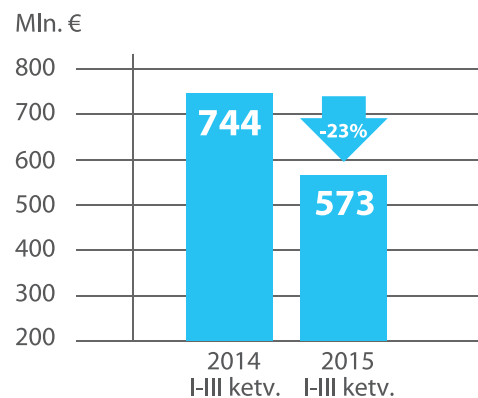
Saltinis: ŽŪIKVC (ŽŪMPRIS)

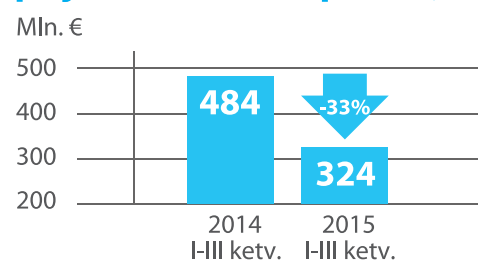
Pernai buvo perdirbta 1334 tūkst. t lietuviško natūralaus žaliavinio pieno – 1,4 proc. daugiau nei 2014 m., kai buvo perdirbta 1316 tūkst. t mūsų šalyje pagaminto žaliavinio pieno. Tuo tarpu pieno produktų gamyboje importuojamo žaliavinio pieno dalis pernai susitraukė net 21 proc. – iki 336 tūkst. tonų.

Pernai Lietuvoje iš viso buvo primelžta 1,79 mln. t pieno. Iš šio kiekio buvo supirktas 1438 tūkst. t, kurio didžioji dalis buvo perdirbta Lietuvoje (1334 tūkst. t), o likusi supirktos lietuviškos žaliavos dalis – 104 tūkst. t – eksportuota, daugiausia į Lenkiją ir šiek tiek į Latviją bei Vokietiją.

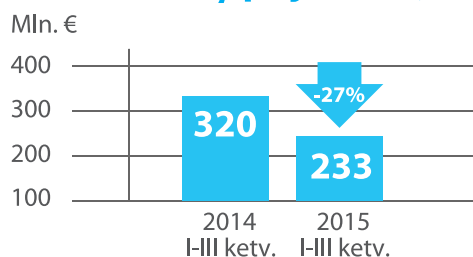
Pieno perdirbimo įmonių pardavimų pajamos, mln. Eur

Pieno perdirbimo įmonių pajamos iš eksporto, mln. Eur

Pieno ūkių pajamos, mln. Eur

PRN inf.

Kiek kainuoja pienas – nulemia rinka

Pieno centro duomenimis, galutinėje pieno produktų kainoje mažmeninės prekybos dalis sudaro 19,7 proc., pieno perdirbėjų dalis siekia 21,7 proc., pieno ūkių – 41,2 proc., o PVM dalis – 17,4 proc. visos pieno gaminių mažmeninės kainos su PVM.

Dažnai minėtas procentinis pasiskirstymas galutinėje pieno produktų kainoje klaidingai suprantamas kaip ūkininko, perdirbėjo ar prekybininko uždarbis. Tačiau reikia atskirai įvertinti kiekvieno rinkos dalyvio patiriamas veiklos išlaidas visame pieno produktų gamybos cikle – nuo žaliavinio pieno pagaminimo ūkyje, jo perdirbimo į sūrį, sviestą, varškę ir kitus produktus iki pieno gaminių atsiradimo ant mūsų stalo.

Pieno perdirbimo įmonių dalyje trečdalį veiklos išlaidų sudaro pieno perdirbimo ir gamybos palaikymas, įskaitant darbo užmokestį, išlaidas energetikai ir amortizaciją. Beveik tiek pat sudaro išlaidos papildomiems pirkimams, atmetus žaliavinio pieno įsigijimą – tai pakuočių, taros, prieskonių, džemų ir uogienių įsigijimas. Dar prisideda žaliavinio pieno surinkimo punktų ir pienovežių parko išlaikymas, pieno produktų sandėliavimas, platinimas, logistika, transportavimas ir kita.

Todėl didžiųjų pieno perdirbimo įmonių pelningumas vidutiniškai sudaro 1–2 proc.

Perdirbėjai, analizuodami, kokia visoje pieno kainų grandinėje dalis tenka ūkininkui, perdirbėjui, prekybininkui ir mokesčių pavidalu valstybei, rėmėsi didžiausių pieno perdirbimo įmonių pateiktais duomenimis apie pieno gaminių savikainas ir žaliavos kainas, taip pat Konkurencijos tarybos 2015 metais atliktu pienininkystės sektoriaus rinkos tyrimu.

Atlikusi tyrimą Konkurencijos taryba įvertino 7 skirtingų kategorijų pieno produktus: 3,5 proc. ir 2,5 riebumo pieną, 2,5 proc. riebumo kefyrą, 30 proc. riebumo grietinę, 82 proc. riebumo sviestą, liesą varškę ir 22 proc. riebumo varškės sūrį.

Be to, Konkurencijos tarybos analitikai atskirai įvertino pieno perdirbimo įmonių Lukšių pieninės, „Pieno žvaigždės“, „Rokiškio sūris“, „Žemaitijos pienas“ ir „Vilkyškių pieninė“ pateiktus duomenis apie produktų pardavimų apyvartas, vidutines pardavimo kainas, vidutines savikainas ir vidutines žaliavos savikainas. Taip pat įvertino prekybos tinklų „Maxima“, „Iki“, „Norfa“, „Rimi“, „Prisma“ pateiktus duomenis apie prekybos tinklų apyvartas, vidutines tiekimo ir pardavimo kainas.

Iš ko susideda galutinė pieno produktų kaina

- Žaliavinio pieno gamyboje gamintojai gauna skirtingą kainą už natūralaus pieno supirkimą.
- Kainų skirtumą nulemia: pieno surinkimo kaštai, parduodamas kiekis, pieno kokybė, riebalų ir baltymų santykis.
- Dėl masto ekonomikos didžiausių supirkimo kainą gauna stambūs gamintojai, mažiausią – smulkieji pieninių karvių laikytojai.

- Perdirbėjų dalis pieno produktų struktūroje siekia 22 proc. visos galutinės kainos.
- Išlaidos daugiausia susijusios su gamybiniais kaštais ir papildomais pirkimais (atmetus pieno žaliavą), o pelningumas siekia 1-2 proc.
- Gamybos kaštai tai - darbo užmokestis, energetiniai kaštai, amortizacija, kita.
- Papildomi pirkimai tai - pakuotės, tara, uogienės, džemai, prieskoniai, kita.
- Pardavimai ir logistika tai - transportas, kuras, darbo užmokestis, sandėliai, samdoma logistika, kita.
- Žaliavinio pieno surinkimas tai - punktai, pienovežiai, kokybės tyrimai, darbo užmokestis, kita.

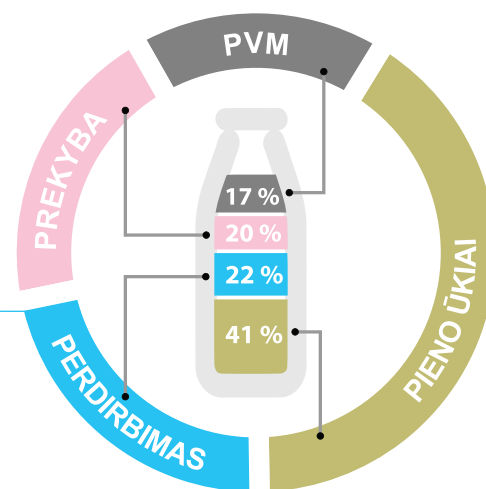
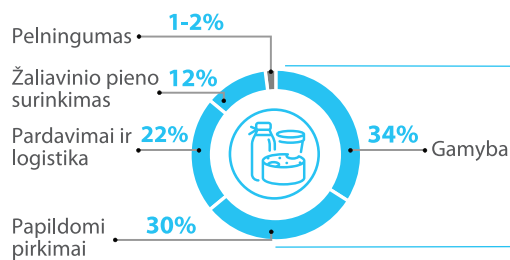
- Prekybininkai parduodami produktus prideda savo aptarnavimo mokestį, kurį sudaro sandėliavimas, saugojimas, rūšiavimas, išdėliojimas lentynose, kita.
- Per prekybos tinklus 50-60 proc. pieno gaminių produkcijos parduodama akcijų metu.

- Pieno produktų galutinėje kainoje PVM dalis sudaro 17,4 proc. visos mažmeninės kainos su PVM.

Pieno produktų kainos struktūra

Perdirbėjų dalies struktūra

- Žalio pieno dalis visoje pieno produkto kainos struktūroje užima didžiausią dalį – beveik 50 proc. be PVM dalies arba 41 proc. su PVM dalimi galutinėje pieno produktų kainoje.
- Tai reiškia, kad sumažėjus žaliavinio pieno kainai, negalima tikėtis vienodo procentinio pieno produktų kainos sumažėjimo parduotuvėse, kadangi perdirbėjai susiduria ne tik su pieno žaliavos pirkimo, bet ir su kitais dideliais veiklos kaštais.

Reikalingos naujos eksporto rinkos

Lietuvos pieno ir mėsos perdirbėjų iniciatyva Ūkio ministerijoje surengtame posėdyje, kuriame dalyvavo eksporto klausimus kuruojančių valstybinių institucijų atstovai, nuspręsta suburti bendrą darbo grupę, kurios tikslas – parengti ir įgyvendinti lietuviškų maisto produktų eksporto plėtos naujose rinkose priemonių planą.

Šalies pieno ir mėsos produktų eksportas galėtų gerokai išaugti, jeigu prioritetingose užsienio šalyse būtų įsteigtos diplomatinės atstovybės bei konsulinės įstaigos, kurios palaikytų dvišalius valdžios institucijų santykius ir padėtų plėtoti prekybos partnerių verslo ryšius.

Maisto pramonininkai norėtų ir galėtų orientuotis į Persijos įlankos šalis – Jungtinius Arabų Emyratus, Saudo Arabiją, Omaną ir kitas regiono valstybes.

Tarp prioritetingų naujų eksporto rinkų Lietuvos verslas taip pat mato geras užsienio prekybos perspektyvas su Šiaurės Afrikos ir Pietų Amerikos valstybėmis, Azijos šalimis.

Pasak maisto pramonininkų, geriausi pavyzdžiai, kaip diplomatiniai ryšiai ir aukščiausių šalies vadovų vizitai gali duoti apčiuopiamų rezultatų plėtojant užsienio prekybą – pernai mėsos perdirbėjams duris atvėrusi JAV rinka ir dar šįmet, kaip tikimasi, atsiversianti Kinijos rinka lietuviškiems pieno ir mėsos gaminiams.

Šalies maisto pramonininkai taip pat atkreipia dėmesį, kad Lietuvoje nėra aiškiai suteiktos atsakomybės kuriai nors vienai valstybinei įstaigai, kuri koordinuotų už lietuviškos produkcijos eksportą atsakingų institucijų darbą ir prisiimtų atsakomybę už galutinį rezultatą.

Kaip galimą sprendimą maisto pramonininkai siūlo suburti bendrą vadovaujančią tarpinstitucinę komisiją, kuri kontroliuotų ir koordinuotų atsakingų institucijų veiksmus dėl lietuviškos produkcijos įtvirtinimo naujose eksporto rinkose.

Tikimasi, kad atsakomybės perdavimas vieno langelio principu leistų greičiau priimti sprendimus dėl eksporto plėtos ir būtų orientuotas į galutinį rezultatą, o ne į procesą.

PRN inf.

Lietuvos ūkiai turės stambėti

Pieno centro vertinimu, per ateinančią dešimtmetį Lietuvos ūkiai turėtų pamažu stambėti, o pieninių karvių skaičius mažėti. Nepaisant pieninių karvių kiekio turėtų didėti dėl kasmet gerėjančių vidutinio karvių primilžio rodiklių.

Šią tendenciją patvirtina 2009–2015 m. statistiniai duomenys.

Kaip ir iki šiol, beveik visi ūkiai, kurie pasitrauks iš pieno gamybos, laikys 1–2 karves. Tolesnis ūkių stambėjimas, nors ir lėtas, turėtų pagerinti bendrą pienininkystės sektoriaus situaciją. Stambūs (arba susikoooperavę) ūkiai gali gerinti pieno kokybę, riebalų ir baltymų santykį bei

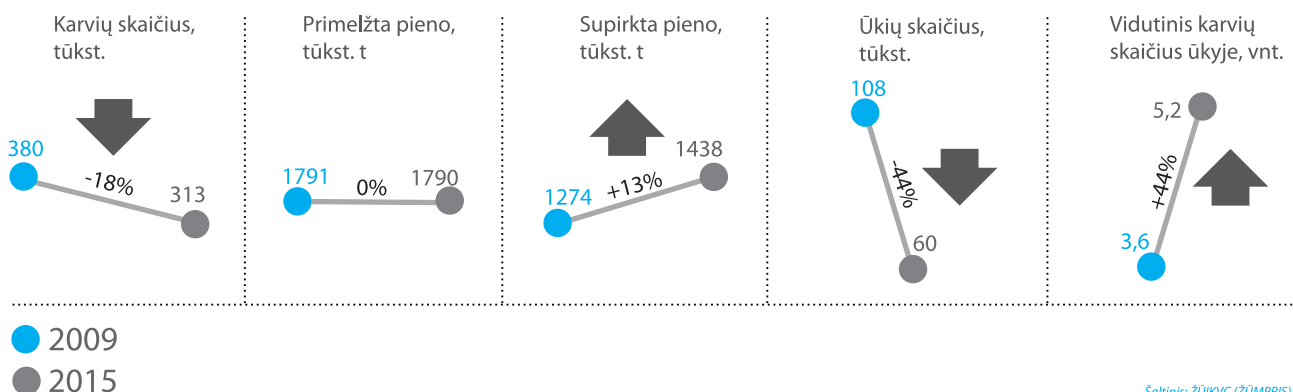
didinti primilžį, todėl turi didesnę galią derėtis dėl pieno supirkimo kainų.

Kita vertus, palyginti su Latvija ir Estija, kuriose vidutiniai ūkiai yra didesni nei Lietuvoje, mūsų smulkiesiems gamintojams, jei nestambės, nesikoooperuos ir negerins pieno kokybės, konkuruoti su kaimynais bus vis sudėtingiau.

Kalciu turtingas pienas ir jo produktai vertinamas kaip viena efektyviausių prevencinių priemonių prieš įvairias ligas, tarp jų vis daugiau žmonių kankinančią osteoporozę.

Lietuvos pieno sektoriaus rodiklių dinamika 2009–2015 m.

Šaltinis: ŽŪIKVC (ŽŪMPRIS)

Kaimynai supirks daugiau natūralaus pieno

Europos Komisija prognozuoja, kad dėl augšiančio vartojimo per ateinantį dešimtmetį natūralaus pieno supirkimas ES augs beveik 9 proc., arba 13 mln. t – iki 164 mln. t 2025 m. Iš šio skaičiaus didesnioji natūralaus pieno dalis bus supirkta ES-15 šalyse (140 mln. t). Didesnį kiekį tikisi supirkti Airija bei Danija, o Vokietija, Prancūzija, Jungtinė Karalystė ir Nyderlandai planuoja išlaikyti tą patį lygį. Tuo tarpu iš šalių naujokių ES-N13 gana reikšmingas superkamo pieno kiekio padidėjimas prognozuojamas Lenkijoje, Latvijoje ir Estijoje.

ES pieno sektoriaus 2016–2025 m. prognozė

	2016	2025	Pokytis, proc.
Karvių skaičius, mln.	23,1	21,5	-6,9
Iš to skaičiaus ES-15	17,9	17,1	-4,5
Iš to skaičiaus ES-N13	5,2	4,4	-15,4
Vidutinis primilžis iš karvės, kg	6919	8001	15,6
ES-15	7441	8396	12,8
ES-N13	5130	6463	26,0
Iš viso primelžta pieno, mln. t	162,7	173,9	6,9
ES-15	133,5	144,1	7,9
ES-N13	29,2	29,9	2,4
Supirkta natūralaus pieno, mln. t	150,8	164,1	8,8
ES-15	129,3	140,2	8,4
ES-N13	21,5	23,9	11,2

Šaltinis: Prospects for EU agricultural markets and income 2015-2025. December 2015.

Sudėtinga Lietuvos situacija

Lietuvoje vyrauja itin smulkūs pieno ūkiai, negalintys pasiekti masto ekonomijos, neturi finansinių išteklių investicijoms į gamybos efektyvumą, todėl kokybiniai ir kiekybiniai žaliavinio pieno rodikliai Lietuvoje, palyginti su ES vidurkiu, yra vieni prasčiausių.

Dėl šios priežasties smulkūs pieno gamybos ūkiai nėra verslūs. Jiems sudėtinga diegti inovacijas ir gerinti pieno kokybės reikalavimus bei didinti pieno kiekį. Pagerinę šiuos rodiklius ūkininkai galėtų gauti aukštesnę kainą. Be to,

susikooperavę galėtų derėtis dėl aukštesnės supirkimo kainos už didesnį žaliavinio pieno kiekį.

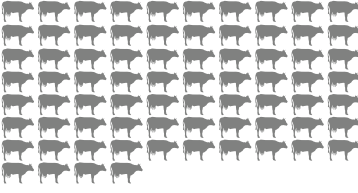

Pieno supirkimo kainų skirtumus pagal ūkio dydžius lemia objektyvūs veiksniai – pieno kokybė, baltymų ir riebalų santykis, pieno kiekis, jo surinkimo sąnaudos, pastovus tiekimas ir lojalumas. Būtent šiuos kriterijus atitinkantys pieno gamintojai Lietuvoje gauna aukščiausią pieno supirkimo kainą, kuri siekia beveik tiek pat, kiek vidutiniškai gauna ūkininkai Europos Sąjungoje.

PRN inf.

Anglijos karalienė Elžbieta II kiekvieną dieną išgeria stiklinę karvių pieno, kurios auginamos Vindzoro karališkiesiems rūmams priklausančiame ūkyje. Kai jos anūakai princai Viljamas ir Haris lankė Etono mokyklą, iš karališkųjų karvidžių pienas buvo siunčiamas ir jų pusryčiams.

Lietuvos pieno ūkių struktūra

Smulkūs ūkiai (ūkyje 1-5 karvės), proc. 74 %	Iš jų superkama pieno dalis, proc. 15 %	Supirkimo kaina Gauna mažiausią kainą dėl nuoskaitų: <ul style="list-style-type: none"> • Už prastą pieno kokybę. • Už didesnes pieno surinkimo išlaidas, kai superkami nedideli pieno kiekiai. 	Skirtumas, proc. 55-65 % Palyginti su aukščiausia supirkimo kaina.
Vidutiniai ūkiai (ūkyje 6-14 karvių), proc. 16 %	Iš jų superkama pieno dalis, proc. 15 %	Supirkimo kaina Gauna vidutinę kainą, susumavus nuoskaitas ir priemokas.	Skirtumas, proc. 85 % Palyginti su aukščiausia supirkimo kaina.
Stambūs ūkiai (ūkyje daugiau kaip 15 karvių), proc. 10 %	Iš jų superkama pieno dalis, proc. 70 %	Supirkimo kaina Gauna aukščiausią kainą dėl mokamų priemokų: <ul style="list-style-type: none"> • Už gerą pieno kokybę. • Už kokybės valdymo sistemos taikymą. • Už sezoniškumo mažinimą. • Už didesnio pieno kieki. • Už baltymingesnio pieno gamybą. 	Skirtumas, proc. 100 % Didžiausia supirkimo kaina rinkoje, artima ES vidurkiui.

PRN inf.

„Fonterra“ mažina sausojo pieno supirkimo kainą

Didžiausia pasaulio pieno produktų gamintoja ir eksportuotoja „Fonterra Cooperative Group Ltd.“ prognozuoja, kad sezoninė 2015–2016 m. sausojo pieno supirkimo kaina mažės 9,8 proc. – nuo 2,97 iki 2,68 JAV dolerio už sausojo pieno gaminių kilogramą.

Šios Naujosios Zelandijos kompanijos vadovų vertinimu, pieno produktų paklausos mažėjimą pasaulyje labiausiai veikia kritusios naftos kainos, kurios itin silpnina perkamąją galią šalyse, priklausomose nuo pajamų, gaunamų iš naftos eksporto.

Pieno produktų pasiūlos ir paklausos disbalansą taip pat veikia kritusios pieno gaminių eksporto į Kiniją apimtys, pieno ir pieno produktų gamybos perteklius Europoje bei Rusijos embargo pasekmės vakarietiškiems maisto produktams.

Tarptautinės pieno produktų prekybos biržos „Global Dairy Trade“ (GDT) aukcionuose toliau vyrauja neigiamos tendencijos.

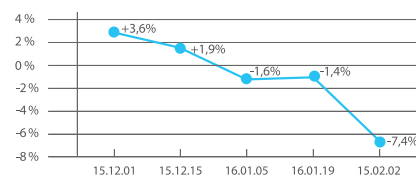
Nors prieš pat Naujuosius metus GDT aukcionuose pieno produktų ingredientų kainų indeksas augo visą gruodį – mėnesio pradžioje ūgtelėjo 3,6 proc., o prieš Kalėdas – dar 1,9 proc., tačiau sausio pradžioje pradėjęs kristi GDT indeksas vasario pradžios aukcione nusirito iki minus 7,4 proc.

GDT sistemoje nuo 2015 m. rugsėjo lieso pieno miltelių (SMP) kaina sumažėjo 8 proc., o nenugriebto pieno miltelių (WMP) kaina krito 12 proc.

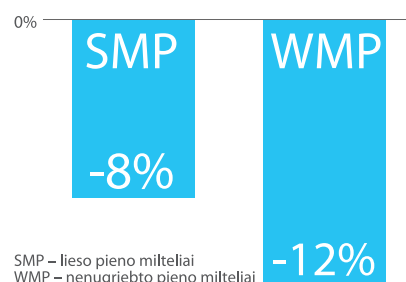
Todėl dauguma rinkos analitikų pasaulyje vieningai sutaria, kad didesnio žaliavinio pieno ir pieno produktų kainų augimo 2016 m. tikėtis neverta.

Apie pieno supirkimo kainų mažinimą šių metų vasarį Europoje pranešė pieno bendrovės „Arla Foods“, „Dairy Crest“, „First Milk“, „Muller“ ir kitos.

GDT kainų indekso pokytis, %

GDT kainų pokytis nuo 2015.09, %

SMP – lieso pieno milteliai
WMP – nenugriebto pieno milteliai

PRN inf.

„Lactalis“ planuoja įsigyti įmonę Rumunijoje

Nepaisant niūrių nuotaikų pieno rinkoje, Prancūzijos pieno perdirbimo grupė „Lactalis“ paskelbė apie ketinimą įsigyti didžiausią Rumunijos pieno perdirbimo įmonę „Albalact“.

„Lactalis“ viešo pasiūlymo dėl 70,3 proc. „Albalact“ akcijų paketo įsigijimo kol kas nepateikė, tačiau tai ketina padaryti pasibaigus deryboms.

Prancūzai dėl planuojamo įsigijimo taip pat turės gauti Rumunijos konkurencijos tarybos pritarimą. Išankstinė „Albalact“ įsigijimo vertė gali siekti iki 63 mln. eurų.

Vienos didžiausių pasaulyje pieno perdirbimo grupių „Lactalis“ apyvarta 2015 m. siekė 16,5 mlrd. eurų.

Lietuvos perdirbimo įmonės taip pat ieško galimybių investuoti į perdirbimo plėtrą, gamybą, technologijas ir naujų rinkų paiešką. Nepaisant pieno rinką ištikusio sunkmečio, tikimasi, kad šios investicijos atsipirks, kai tik situacija pienininkystės sektoriuje normalizuosis.

Lietuvos perdirbėjai investuoja iš bankų skolintomis bei nuosavo kapitalo lėšomis. Kaip sako pienininkai, bankai nebijo skolinti, o pieno rinką laiko perspektyvia, nes sektorinės krizės anksčiau ar vėliau baigiasi. Perdirbėjai taip pat siekia pasinaudoti ES paramos lėšomis perdirbimui plėsti bei skirtoms plėsti perdirbimą bei naujų eksporto rinkų paieškai.

PRN inf.

Šveicariškas sūris kenčia dėl stiprios valiutos

Šveicariško sūrio eksportas pernai sumažėjo

Pernai dėl euro atžvilgiu stiprėjusio Šveicarijos franko šios šalies sūrio eksportas patyrė didesnių nuostolių, nei tikėtasi.

Šveicariško sūrio eksportas į kitas pasaulio valstybes 2015 m. smuko 5,8 proc., iki 514 mln. eurų. Priežastis – euro atžvilgiu sustiprėjęs šveicariško franko kursas. Prie pasekmių taip pat prisidėjo pernai pavasarį ES panaikintos pieno kvotos.

Šveicarija daugiausia sūrių eksportuoja į Prancūziją, Vokietiją ir Italiją. Nors vokiečiai nupirko vos 0,1 proc. mažiau šveicariškų sūrių, tačiau Prancūzijoje jų pardavimai sumenko net 15 proc. Kita vertus, visoje euro zonoje šveicariškų sūrių pardavimai augo 0,3 proc.

Beje, sūris – tai jau antrasis firminis šveicariškas produktas, kurio eksportas pasauliniu mastu pernai sumažėjo. Apie kritusį pardavimą eksporto rinkose pranešė ir šios šalies laikrodininkai.

PRN inf.

Pasterizacija, leidžiančią sunaikinti bakterijas ir taip pailginti pieno galiojimo laiką, XIX a. išrado Prancūzijos biologas Lui Pasteras (Louis Pasteur). Šis procesas, kai pienas pakaitinamas iki tokios temperatūros, kad bakterijos žūtų, bet gėrimas neprarastų savo teigiamų savybių, buvo sukurtas siekiant ilgesnį laiko tarpą išlaikyti nesurūgusį alų.

Pasaulyje suvartojama apie 90 proc. karvių pieno. Iš vienos karvės per dieną primelžiama apie 90 stiklinių pieno, o per visą karvės gyvenimą – apie 200 tūkst. stiklinių. Rankomis ūkininkas gali pamelžti vidutiniškai 6 karves per valandą.

Giedrą naktį danguje matomas Paukščių Takas (taip vadinasi ir mūsų galaktika) anglų kalba vadinamas Pieno Taku (Milky way). Pagal legendą, Paukščių Takas – tai Dzeuso žmonos Heros pieno lašai, nutiškę dangun, kai ji žindė Heraklį.